

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง ขิม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ สรุปผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง ขิม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดย (E_1) เท่ากับ 85.33 (E_2) เท่ากับ 89.33

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง ขิม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 จำนวน 15 คน(กลุ่มที่เลือกปฏิบัติขิม) โรงเรียนนวมราชานุสรณ์ ด้วยเอกสารประกอบการเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.33 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.27

อภิปรายผล

จากการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง ขิม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวมราชานุสรณ์ จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่กำหนดให้นักเรียนบรรเลงดนตรีเดี่ยวและวงได้ จากการปฏิบัติเครื่อง

ดนตรีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนขาดทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย ประเภท ขิม ขาดสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ เข้าใจง่าย สามารถฝึกฝนได้ด้วยตนเอง ทั้งในเวลาและนอกเวลา ส่งผลให้การบรรเลงดนตรีไทย ขาดความไพเราะน่าฟัง ผู้วิจัยจึงได้จัดทำสื่อการสอน เอกสารประกอบการเรียน ซึ่งได้ผ่านขั้นตอน การปรับปรุงแก้ไข และการทดลองใช้มาแล้วกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และนำมาใช้จริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 จำนวน 15 คน (กลุ่มที่เลือกปฏิบัติขิม) โรงเรียนนวมราชานุสรณ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า และส่งผลให้นักเรียนมีทักษะทางด้านดนตรีไทยถูกต้องมากขึ้น การบรรเลงดนตรีไทยมีความไพเราะมากขึ้น นักเรียนสนใจปฏิบัติดนตรีไทยโดยร่วมกับชมรมดนตรีไทยของโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น และเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านดนตรีไทยทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเพิ่มจำนวนมากขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระดนตรีสูงขึ้น มีสิ่งที่ค้นพบในขณะดำเนินการศึกษาค้นคว้า ซึ่งควรนำมาอภิปราย มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรีเรื่อง ขิม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง ขิม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.33/89.33 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้หาวิธีแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างหลากหลายโดยจัดทำเอกสารประกอบการเรียน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน โดยได้ศึกษาหลักสูตรวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์ เนื้อหาครอบคลุมครบถ้วนจัดกิจกรรมเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เข้าใจง่าย มีภาพประกอบและคำอธิบายชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน สุวิทย์ มูลคำ (2550, หน้า 33) ซึ่งกล่าวว่า สื่อการเรียนรู้ที่ดี ควรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย ขั้นตอนควรเริ่มจากง่ายไปยากซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วและสอดคล้องกับ ถวัลย์ มาสจรัส และวรรณิ สมานสารกิจ (2547, หน้า 19) ที่กล่าวว่า การจัดทำเอกสารประกอบการเรียน ต้องศึกษาหลักสูตร ค้นคว้ารวบรวมเนื้อหาสาระ นำมาจัดแบ่ง ให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน และต้องมีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภา หงส์ทอง (2541, หน้า 1) ได้พัฒนาชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องการสีซออยู่เบื้องต้น ผลการศึกษาพบว่าชุดการสอนมินิคอร์ส เรื่องการสีซออยู่เบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา มีประสิทธิภาพ 83.33/86.66 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้สามารถไปใช้ในการเรียนการสอน และการฝึกหัดเล่นซออยู่ขั้นพื้นฐาน

2. ด้านเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จิม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 จำนวน 15 คน (กลุ่มที่เลือกปฏิบัติจิม) โรงเรียนนวมราชานุสรณ์ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระดนตรี เรื่อง จิม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า การเรียนการสอน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะทางด้านดนตรีไทย เรื่อง จิม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.33 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 15.27 ซึ่งสอดคล้องกับ สมจิตร์ เค้าอัน (2542, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยการสร้างและพัฒนาชุดการสอนปฏิบัติเครื่องสายไทยในรายวิชาดนตรีไทย ปฏิบัติตามถนัด 1 (ศ 028) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเครื่องสายไทย เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อชุดการสอนเครื่องสายไทย ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 95.95/78.29 นักเรียนมีความคิดเห็นต่อชุดการสอนเครื่องสายไทย เห็นด้วยปานกลางถึงเห็นด้วยมากและยังสอดคล้องกับ บุญเลิศ มั่นปาน (2543, หน้า 1) ได้วิจัยการสร้างชุดการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่องการเป่าขลุ่ยไทยสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2542 ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง การเป่าขลุ่ยไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 90.86/89.87 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วย ชุดการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่องการเป่าขลุ่ยไทยมีความแตกต่างกัน กล่าวคือนักเรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจ เนื้อหาสาระของขลุ่ยไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับอรุณา อัญญาวัชระ (2547, หน้า 1) ได้พัฒนาแบบฝึกหัดทักษะการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ โดยใช้ตัวโน้ตสากลด้วยวิธีการสอนแบบผสมผสาน การอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2544 ผลการวิจัยพบว่า การสอนทักษะการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์โดยใช้โน้ตสากลด้วยวิธีเรียนผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตตามแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามแผนการสอนในด้านความรู้ทางทักษะการเป่าขลุ่ยรีคอร์เดอร์ดีขึ้นตามลำดับสรุปได้ว่าการเรียนการสอน โดยใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพ ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นได้แก่เอกสาร

ประกอบการเรียน ที่มีเนื้อหาน่าสนใจและเข้าใจง่าย ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะทางด้านดนตรีไทยมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรใช้เอกสารประกอบการเรียนร่วมกับสื่อและเทคโนโลยีการสอนแบบอื่นๆ ควบคู่กันไป นักเรียนจะไม่เบื่อ

1.2 คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรจะได้นำผลการศึกษาไปใช้ เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในเรื่องอื่นๆ ให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสร้างและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนให้อยู่ในรูปแบบอื่นๆ เช่น สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดงามสนใจยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการสร้างและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย ชนิดอื่นๆ ด้วย